

DÉLI ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1908.

I. évf. KEDD 10. szám.

December 1.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLÓ

Felelős szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számítással díjszabás szerint.

Véres csaták a déli határon. Csendőrszuronyok egy bíró ellen.

Jerémias siralmai.

— Irta: Fényes László. —

Testvéreim ne jajgassatok, hiábavaló minden fogcsikorgatás. Mondom nektek, én tudom, semmit nem követhetünk el büntetlenül — sem rosszat, de jót sem — amit nem lett volna szabad elkövetnünk és mindenért, a világon mindenért meg kell fizetnünk.

Maga az egész emberiség évezredek óta keservesen fizet hazugságokért, amikben benne él. Azokért is, amelyeket még nem ismer, de százszorosan azokért, a vérevel, a nyomorúságával és a szenvedésével, amelyeket már ismer, de amelyeket nem tud lerázni magáról.

Már embereknek születettek és olyan természetesen élhetnek embereként, de Ti mindenféleképpen éltek, csak így nem.

Emberek lehetnétek, de Ti hazafiak vagytok. Tiétek: az embereké a föld, a levegő, a víz, a mult minden tapasztalata, a tudás, nektek a valóságok nem elég, Ti nektek magyar föld, bosnyák hegyek, olasz vizek kellene, holott a föld és a víz és a hegyek és a levegő — e valóságok — nem tudják, hogy mikor és meddig és kik tartjátok őket magyar földnek és bosnyák hegyeknek és tót levegőnek. És meglevő fiaitok koponyájába ólomgolyót küldtek, hogy még bizonytalan unokáitokra egy fikciót hagyhattatok.

Nem tehetitek büntetlenül; a Ti nagyapáitok és az anyémekek ezért taposták ki egymás beleit és mi is, ahelyett, hogy embereként éljünk: a magyar belerug a tóba, mi belénk dőf a román, a románba a horvát és mindnyájan mindenkibe belerugunk és mindenki mindnyájunkba belerug. Évezredek felkoncolt hulla milliárdjai tesznek bizonyosságot róla, hogy nem lehet büntetlenül ilyen nagy hazugságban élni.

Csak embereként kellene élnetek, de Ti mindenek vagytok, csak emberek nem.

Ti a Hazának, a Vallásfelekezetteknek, a Családoknak vagytok hű és harcos fia. Ti a társadalmi osztályoknak, a hivataloknak, az asztaltársaságoknak vagytok buzgó tagjai és mint ilyenek: bele ágyaztok a mások hazájába, bele köptök a mások épen olyan botor hitébe,

elnyomjátok a mások családját és letoasztozzátok a mások asztaltársaságát s ezeknek a fikcióknak támadásából és védelméből áll az életek, holott ha a hazugságot el tudnátok magatoktól dobni, akkor a támadás és a védelem meddő — s olyan rettenetesen fájdalmas — harcától mind meglennétek kimélve s a valóságnak, magának az Életnek: a Szépnek és az Igazságnak élhetnétek. Csak ne hinnétek mindig, hanem csak tudnátok. És beérnétek hívés helyett a továbbkutatással. És ha már — állítjátok, hogy — hisztek, legalább hinnétek igazán, de hinni sem tudtok. Az a hazugság pedig, amit igazán hisztek, az csak szerencsétlenség. De a hívés, amelyik hazugság, az maga a szerencsétlen dőghalál.

Azok az emberek, akik most mint keresztény római katolikusok, ugyanis mint a néppárt tagjai és ugyanis mint a koalícióban mindenáron érvényesülést kereső taktikusok a Koczurek plébános ur karingét zászlorudra tüzték, bizony mondom Néktek, sem Szent Antal éjszakai nyugalalmát, sem a saját és felekezeti társaik lelkiismeretét nem féltik az anyakönyvi okiratok aláírásától. Nekik politikai hatalom kell és hitetlen hívőiket csak ürügyül és hitetlen hívők tömegét csak eszközzül használják fel a célra. Ezért akarják felekezeti harcba kergetni az országot.

De mondom nektek, minden hazugságért meg kell fizetni, százszorosan az olyanért, amelynek még a hite is hazugság. Mert nem az isten büntel, maga a hazugság az, amely kamatokkal fizet.

Fölfogja kelteni az országban az emberek emberi érzését, a vágyat: szabadulni a rég, hitelét vesztett hazugságoktól. Franciaország példáját fogják követni az emberek, mert mindenért bűnhődni kell, százszorosan az olyan hazugságokért, amelyekkel a dögvészét akarják elterjeszteni az országban.

A politikai korzón.

A dinasztia keze — a zsebünkben. Mi kell nektek, jó magyarok? Akariátok az önálló vámtérületet? Csak ezt ne. Ezt az egyet nem adhatjuk. Fridolin Vilibáld főhercegnek nagykiterjedésű gyártelepei vannak Ausztriában és ezek el-

vesztenék a magyar piacot. Akartok talán önálló magyar jegybankot? Csak ezt ne. Nem lehet. Anasztáz Xáver főhercegnek tetemes vagyona fekszik a közös bank részvényeiben s nem lehet kívánni, hogy ezek árfolyamán százezreket veszítsen. Vagy talán a Dunagőzhajózási Társaság szabadalmát és szubvencióját akariátok megvonni és a magyar folyamhajózást akariátok istápolni? No, hát erről mondiatok le. Kristóf Bonifác főherceg csaknem kizárólagos tulajdonosa az osztrák gőzhajózási társaság részvényeinek. Azt pedig nem fogjátok kívánni, hogy vagyontát és jövedelmét egy magyar hajózási társaság érdekeiért feláldozza? Ha netán az osztrák magyar államvasut részvénytársaság bányáira és vasműveire fáj a fogatok, hát arról csak tegyetek le. Ugy-e nem kívánjátok, hogy Teofil Max főherceg ennek a részvényeiben menjen tönkre? Végül azt se követeljétek, hogy a magyar vasuthálózat testén elősködő déli vasutat államosítsák. Ugy-e bár azt sem akariátok, hogy Kristian Oszkár főherceg a déli vasut részvényeiről kolduljon holta napjáig. Hát a pozsony-bécsi villamos vasut, az kutya? Frigyes főhercegnek, aki sok gyermekkel megáldott családapa, már semmi se jusszon? Mit akartok hát? Telhetetlenek vagytok. Nem anektáltuk Boszniát és Hercegovinát? Egyetlen magyar baka vére sem folyt miatta. Vagy talán azt a 15-20 millió áru- és terményvesztést fájlaljátok, amibe nektek, magyaroknak, a balkán bojkott kerül? Nekünk nincsenek se malaink, sem cukorgyáraink. Nektek pedig telik a bőségből. Tejjel-mézrel folyó Kanaán ez az ország, megbirja azt a pár millióeskat. Cserében pedig érjétek be azzal, hogy megadtuk nektek Wekerlét, Kossuthot és Apponyit; ráadásul megkaptátok a Lex-át — mein Lieben, was willst du noch mehr? ...

Luft Rézi — a Justicia helyén.

Vázsonyi a Kuria-ellenes fekete fenekedéstről.

—dec. 1.

Vázsonyi Vilmos dr. kemény nyilatkozattal bírálja ma a parlament tegnapi eseményeit: a néppárt és Lilliom Gejza szereplését.

— Sárral hajigálják — ugymond — az ország legfőbb ítélőszékét és

Luft Rézit (Polónyi első szerelme!) megteszik az igazság istenasszonyának. Justiciát prostituált személylyé akarják tenni, hogy méltó legyen Luft Rézi fenekölt alakjához.

Kezdték ezt már a gáncsnélküli lovag sajtópörében. A szeplőtlen Lilliom érdekében legazemberezték a budapesti büntető törvényszék elnökét. Csárdai duhaj legények, akik haragszanak a bíróra, aki megiorolja duhajságukat; spelunka-alakok, akik sőtét mesterségük megháborítottját gyűlölik a bíróban, sohasem vették olyan mocskos és alantas köpködésre, amit akkor a haza díszel műveltek. Mi volt a büntetésük? Semmi. A legvalószínű kiváló bíró elégtételt nem kapott és a nép megtanulhatta, hogy az urak számára nincs törvény.

Most már a Kuria felé csapkod a sáros hullám. Itélő tanácsának tagjait nyíltan meggyanúsítják; mert mi egyéb a „más felekezeti“ felhánytorgatása. Itéletét nyilvánosan felrugják. Az elítelt büncselekményét felmagasztalják és követésére buzdítanak.

Lehet ezt, szabad ezt büntetlenül megeselekedni? És ha erre nincs méltó felelet, lehet-e, szabad-e komoly arccal egyre az „izgatók“ ellen dörögni, sőt félreérthetetlen népgyűlöli céllal az izgatás címén az új választói jogi javaslatban a radikálisokat a képviselőházból kizárni?

Nem a Samuktól kérdezzük ezt. Ők csak akkor jajgatnak a szabadság bukása miatt, ha ki hagyják őket valami bizottságból, kitüntetésből. De a szabadság régi vezéreitől. Wekerlétől. Andrásytól. Kossuthtól. Justhtól. Ha ezt eltűrik, ha a néppárttal együtt maradnak, ha a rettenetes romboláshoz további kormánysegítséget adnak, akkor vagy a multban voltak képmutatók, vagy ma árulók.

A Ház tegnapi ülésén Lilliom Gejza, aki Bécsben a nagy Róza közbenjárásával árulta a drága Hont, kiruccant a szociáldemokraták és különösen az egyik pártvezetőségi tag, Buchinger ellen is, aki a minap Bécsben szónokolt egy nagygyűlésen. Lilliom urnak így felelt ma Buchinger:

— Meglepéssel olvastam, hogy Polónyi Gejza hétfői képviselőházi beszédében csakély személyemmel is foglalkozott. A legkínosabb fejtevések és legmesszebbmenő találgatások után sem tudtam kisütni, hogy Magyarország leghírhedtebb

nevü exigázságügyminisztere melyik ügyfele megbízásából tehette ezt, kinek a képviselőben, kinek a meghatalmazására menti a hazát és támad engem. Az a meggyőződésem, hogy Polónyi Géza urat leggyalázatosabban félrevezették, hogy a tisztelt ügyvéd ur képviselői minőségében is rut tévedés áldozata lön, mert elhiheti nekem, hogy én szegény ember vagyok, nincs pénzem. Mit akar hát?!

A képviselőház ülése.

— December 1. —

Justh Gyula 10 óra 10 perckor nyitotta meg az ülést. Képviselők alig vannak jelen.

Napirenden van az 1909-iki kereskedelmi költségvetés.

A jegyzőkönyvet Szentkirályi Zoltán vezeti.

A ministerek közül jelen vannak Wekerle, Günther, Darányi.

Az első szónok Hódy Gyula. Foglalkozik a magyar-horvát tengerpart iparfejlesztésével. Kifejti, hogy az állam akciója a tengerparton örökös nehézségekbe ütközik a horvát kormány politikája miatt.

Wekerle az ülésteremben hangosan vitázik a függetlenségi oldalon a néppárt akciójáról. Ott van a csoportban Günther is.

Csendőrszuronyok egy bíró ellen.

Mellbeszurták és vasra verve vitték a kórházba.

— Távirati tudósítás. —

Déva, december 1.

Alsókajanelen adóvégrehajtás volt tegnap és a végrehajtó árverés végett összehordatta a zálogtárgyakat.

Az egyik helyen Bank Miklós bíró az adós pártjára állott és nem engedte meg a zálogtárgyak elhordását. Erre a végrehajtó csendőröket hívatott, de a bíró ezeknek is ellenállt.

A két csendőr lekapta a fegyvert, mire a bíró az egyik csendőrnek neki ugrott és a fegyvert ki akarta csavarni a kezéből. A másik csendőr ezt látván, mellbe szurta a bírót, aki még megsebesülve is támadni próbálta a csendőröket.

A bírót végre is megvasalták és úgy szállították a dévai kórházba. A vizsgálat egy katonai, mint polgári részről megindult.

A főhírbörödés óriási a csendőrök ellen.

TÁVIRATOK.

Véres verekedés.

Puchó, dec. 1. Az itteni botgyári munkások az idegenből jött munkások lakását összerombolták. A tettesek ellen megindult az eljárás.

Gyilkosság az országuton.

Trencsén, dec. 1. Csaca és Trencsén-rákó között az országuton Tauszig szaniszlóalvi birtokos kocsját munkások arra kérték, vegye föl a podgyászukat. A kocsi vonakodott, mire a kocsiist agyonverték. A tetteseket elfogták.

Páris sötétben.

Páris, december 1. A városra sűrű köd borult. Egész nap rendőrök világítanak fáklyákkal. A közúti közlekedés megakadt. Két vonat összeütközött. Öten megsebesültek.

Véres napok előtt.

Komoly csatahírek. — Interpelláció a Hazban. — Fölkoncolt közös bakák. — 34 szerb elesett. — Elfogott szerb hajó. — Kórház a sebesültek számára.

— Saját tudósítónktól. —

—dec. 1.

Komoly, nagy idők előtt állunk... Ugy lehet ma, ugy lehet holnap: megszólal a csatakiáltás és nehéz megpróbáltatások ideje következik. A Balkán eseményei egyre veszedelmesebbek, amit igazol az is, hogy Andrassy Gyula gróf belügyminisztertől a tegnapielőtti audiencián az iránt is tudakozódott a király: miképen fogadná a magyar parlament az esetleges mozgósítást.

Ma a képviselőházban is sok szó esett a külpolitikai helyzetről. Főleg azt ki fogadják, hogy olyan súlyos időben, mint a mostani, a parlament nincs informálva s Rakovszky István, a képviselőház alelnöke így nyilatkozott a dologról:

— A külügyi helyzet olyan komoly, hogy a parlament felelőssége ellen vét, ha tovább hallgat. Ha hirtelen javulás nem áll be, amit nem tartok valószínűnek, interpellációt fogok intézni a miniszterelnökhöz s minden irányban kielégítő felvilágosítást követelek.

Rakovszky szombaton mondja el interpellációját.

Távirataink egyébként a súlyos eseményekről itt következnek:

Fölkoncolt bakák.

Pozsony, dec. 1.

A közös hadseregbeli 72. gyalogezred (Pozsony város háziezrede) 2-ik zászlóalja Dalmáciában, a Baccheben, Risano környékén több kisebb állomáson van elhelyezve. Ezen zászlóalj parancsnoka, Brauner Adolf őrnagy, e napokban jelentést küldött Pozsonyban az ezredparancsnoknak, hogy a 8-ik század egyik őriáratát, egy altisztet és két közlegényt, montenegrói bandák lesből oroszva megtámadták, kettőt közülök agyonlőtték, a harmadikat pedig embertelenül megcsontították. Ezen jelentés, bár az ezred tisztjeivel titkos parancsban közöltetett, mégis köztudomásra jött, a városban mindenki tud róla s a tisztnek nem is tagadják, hogy a dolog tényleg megtörtént, csak a részletekre nézve hallgatnak. Az egyik áldozat édesatyja, egy megyebeli gazda, állítólag már az ezredparancsnoknál járt. Ezen orvítamadás folytán a szerajevói 15. hadtest egyik zászlóalját a Baccheben levő katonai állomások megerősítésére odavezényelték. Az esetet magát valószínűleg ismét le fogják tagadni. A 72. ezred 2-ik zászlóaljához tartozó rekrutákat és

póttartalékosokat, akiket Pozsonyban kiképeztek, e héten küldik le Dalmáciában 4 tiszt kíséretében.

Próbaháború.

Kassa, dec. 1.

Itt ma óriási megdöbbenést keltett egy hír, amely Boszniából érkezett. Észterint a kassai 34-ik gyalogezred egy csapata — 75 közlegény és altiszt — amely október végén egy főhadnagy vezetése alatt indult Boszniába, hogy ott a rend és hárbiztonság céljából felállított cirkáló-csapatba beosztassék, összeütközött egy szerb csapattal. A támadást lesből intézte a szerb csapat és lövéseiknek négy harmincnyolc baka áldozatul esett. A 34-ik gyalogezrednek ez a csapata azután az attack során harminc-négy szerbet agyonlőtt. Ez a hír a katonatisztek köréből ered, akik nyíltan beszélnek róla. A gáz-szos ujság futótűzként terjedt el az egész városban és nagy rémületet okozott.

A hadügyminiszteriumban az est folyamán kijelentették, hogy oda erről az összeütközésről eddig jelentés nem érkezett.

Indul az ármádia lefelé.

Esztergom, dec. 1.

A 76. gyalogezred, amelynek hadkiegészítő parancsnoksága Sopron, egyik zászlóalját az ismeretes fölemelt békelétszámra emelte és november huszonnyolcadikán utnak indította a montenegrói határra. Az esztergomi háziezredben, a 26. gyalogezredben történt rendkívüli intézkedésről pedig az a hír érkezett, hogy a póttartalékosait, befejezve a nyolcheti kiképzést hazabocsátották, de alig értek Párkányánára, visszatartották a vonatot és valamennyi póttartalékost visszaszóltották szolgálatba.

Elfogott szerb hajó.

Gombos dec. 1.

Itt tegnap föltartóztattak egy szerb hajót, kapitányát pedig, aki nem akart engedelmessé válni, a csendőrök levonsolták a hajóról és a partra vitték. Az incidensnek az épen megérkezett gyorsvonat utasai tanui voltak.

Kórház a hadi sebesülteknek.

Egyes társadalmi körök és humánus intézmények már is előkészületeket tesznek s bontogatják az irgalom fehér zászlóját, hogy azt odatűzhessék majd a véres csatater fölé. Az előrelátás nemes példáját a Tengerparti Munkásgyógytelepek Résztvénytársasága mutatja. A társaság nevében Goldner Adolf dr. vezérigazgató a hadügyminiszternek, a honvédelmi miniszternek és a Vörös Kereszt-egyletnek följajánlotta a társaságnak ujonnan épült, a modern technika és tudomány minden eszközével berendezett abbáziai szanatóriumát. A gyógyintézetben — a melynek hivatása a gyógyulásra és tengerparti klimára szoruló, mindenféle kategóriájú, munkás emberek gyógyítása és lehető legjobb ellátása — rendszerint kétszáz ember üdülhet. Az igazgatóság azonban háboru esetén ugy átalakíthatja a szanatóriumot, hogy ha kell, ezer sebesült katonát is befogadhasson. Ha elgondoljuk, hogy Abbázia-icici milyen közel van az esetleges hadműveletek helyéhez különösen az esztendőn Cattaróhoz, dicsérettel kell megemlékeznünk erről a derék ajánlatról.

A végrendeleti panama titkaiból.

Ujabb részletek a galabocsi rablásról. — A démon „mérgezési” pöre. — Mi történt a temetés után?

— Saját tudósítónktól. —

—dec. 1.

Tegnap részletesen beszámoltunk a Gelléri-Szabó hagyatéka végrendeletéről: Battik Sándor és neje, továbbá Krudy Ferenc, Krudy Jenő, Krudy Gyula és Landau Samu letartóztatásáról. A banda kihallgatása még mindig folyik.

Ujabb részleteket a következőkben mond el tudósítónk:

Hálóban.

A végrendelet hamisítása után Filepp Gizella a vendégségben nála lévő öreg ural durván kezdett bántani. Ugyanazon hét csütörtökién, vagyis szeptember 17-én puskát véve vállára, az öreg méltóságos urat kicsalta a falu végére, azzal az ürüggyel, hogy a falu környékét megmutassa neki. Midőn a kilencven éves öreg ur panaszkodott a göröngyös ut miatt, Battikné durván kiáltott rá:

— Nem lehet olyan sima, mint az Andrassy-ut!

Rendkívül bántotta Battikné, hogy Anna ápolónő elkísérte az öreg urat. Hogy mi minden eszközt felhasználhat Drechsler Anna eltávolítása érdekében, arra nézve legjellemzőbb, hogy örökös orvosát, Tóthfalussy Gyula dr. magyar államasuti főorvost is felkérték, hogy beszélje rá az öreg urat, hogy Annát, az ápolónőt minden áron tegye ki a házból.

Mérgezett is a démon?

1906 januárban a rendőrség mérgezés miatt folytatott nyomozást Filepp Gizella ellen, amelyet azonban bizonyítékok kellő hiánya miatt megszüntetett.

Ennek története a következő: Filepp Gizella a Drechsler Annához hasonló okok miatt ki akarta üldözni az öreg ur szakácsnőjét a házból. De ez az igyekezete Szabó Elek ellenállásán megtört, mert az öreg ur betegsége folytán tudták, hogy hű és odaadó cselédre van szüksége. Egyszer csak Szabó Elek nejétől, hazajövet, arról értesül, hogy ő fözetett ebédet az öreg urnak, mert a szakácsnő mérgezés okozta baj miatt hirtelen elszállították a mentők.

Mindenki Filepp Gizellát gyanúsította. És bár a rendőrség megszüntette az eljárást, Gelléri Szabó János most már minden áron szabadulni akart Filepp Gizellától és 100.000 koronával kielégítette őt. Iszonyu harcba került, míg a nőtől szabadulni tudtak, de még akkor is egy teljes éven keresztül lakott családjával a házban. Ezt nem tudta Szabó Eleknek ez a nő soha megbocsátani.

Midőn Filepp Gizella Battik Sándorhoz ment nőül, az öreg ur nevelt leányának adta ki magát és a lapokban is így jelent meg a hír. Az hírre nagyon megijedt, de revokálni nem lehetett a dolgot, mert ez csak növelte volna a botrányt. De Filepp Gizella ennek tetéjébe egy levelet szerzett az öreg urtól, amelyben elismeri, hogy Filepp Gizella nevelt leánya volt.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

háztartási cikkekben és korcsolyákban.

Biró Albert vaskereskedése BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 57. szám.

Polónyi a védő.

Gelléri Szabó Elek érdekel képviselével Vázsonyi Vilmos dr.-t bizta meg, akit Filepp Gizella is meg akart bizni jogvédelmével, de Vázsonyi nem vállalta, mert a mérgezési vádnál ő képviselte a furfangos szírent és így ismeri alaposan.

Igy aztán a végrendelet-banditák a Polónyi-irodát bízták meg védelmükkel, mint amely kitűnően végezte a dolgát Nagy Ákos — a „kadarkuti nábob” hasonszörfi ügyében is. Annaira kitűnően, hogy Nagy Ákos — Polónyi igazságügy-ministersége idején savus conductussal egy ízben haza is jöhetett párisi rejtekéből.

Krudy Gyula író a végrendelet-hamisítási ügyben szereplő Krudyakkal semmiféle rokonságban nem áll.

NAPIHIREK.

Wagner szerelmese.

— A kávéházak szélhámosa. —

A rendőrség — mint a reggeli lapok megírták — letartóztatta tegnap Szemere Lajos ügyvédjelöltet, az irodalmi kávéházak ismert álhírlapíró-figuráját.

Szemere afféle garasos-tolvaj... Mindenféle hírlapíróknak mondta magát, azt hazudta, hogy színházi összeköttetései is vannak és így követte el apró gazságait.

Kilenc följelentés adatott be eleve a rendőrségen csalásért és lopásért. Az egyik panaszos, Schmitthauer Károly aradi birtokos, akitől 500 koronát csalt ki azzal, hogy két leányból — Magdusból és Normából — akik Schmitthauerhez közel állottak, színésznőt nevel.

Egy másik panaszos, Fodor karmester, akinek lakásáról a „Sigrid” a „Bolygó hollandi” című opera kötőit lopta el.

Apróbb csenéseket követett el a „Berger” és a „Király” kávéházakban is a jeles fiú, aki a rendőrségen egyébként áthatatosan tagad.

— Két magyar főnemes kitüntetése. December 2-án, a császárijubiléum alkalmából Festetics Tassziló grótot hercegi rangra emelik. Karátsonyi Géza gróf pedig az aranygyapjas rendet kapja.

— Királyi kitüntetés. A király Perleberg Arthur dr. és Vöröss Sándor pénzügyministeriumi tanácsosokat, nyugalmába vonulásuk alkalmából a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki. — Joannovich Pál miniszterelnökségi számtanácsosnak a király a minis-teri tanácsosi címet és jellegű adományozta.

— A bizonyítvány-hamisítók. A szenzációs bizonyítvány-hamisítási monstre pörben ma délelőtt folytatja Sándor László kapitány a kihallgatásokat. Vögel Ede zugiskola tulajdonost akarta kihallgatni elsőnek, de ez kérte, hogy maradjon kihallgatása holnapra, mert ki van merülve. Kapeller Ferenc államvasuti irodaségdtisztet kihallgatta ma Sándor kapitány. Tagadja, hogy pénzért lett volna a banda bűntársa, ő csak szíveségből volt segítségükre.

— Letartóztatott vasúti tolvajok. Molnár János és Dankó Ede rovfolt multu napszamosok feltörték egy vaggont a rákosi pályaudvaron és mindenféle árut loptak. A rendőrség mindkettőt kinyomozta és letartóztatta.

— Uj apátok. Tulok József vasvárszombathelyi kanonok és pápóczi perjelnek a boldogságos Szűz Máriáról nevezett bihari címzetes apátságot, dr. Tóth József vasvárszombathelyi kanonok és alsólendvai főesperesnek a németújvárhelyi címzetes apátságot, Gáál Sándor szombathelyi plébánosnak a madocscsai címzetes apátságot, Kincs István községi plébánosnak a Vámosgyörk melletti címzetes apátságot adományozta a kultuszminiszter előterjesztésére a király.

— Mi közünk hozzá? A magyar hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a „szép Károlyt” — teljes ranggal Lueger Károly birodalmi gyűlési képviselőt, alsóausztriai országnagyhelyettest, Bécs birodalmi fő- és székváros polgármesterét, titkos tanácsosi rangra emelte a császár. Mi közünk hozzá? Mit keres a szép Karesi, a magyarfaló a „Budapesti Közlöny”-ben? Bársony István ur, a hivatalos redaktor, alighanem vadászaton van...

— Kesereg a cipőfelsőrész-terfű. A fővárosi cipőfelsőrész-készítő munkások régebbi idő óta bérmozgalmokban vannak és többek között bojkottálták Ones Simon Gusztáv Tisza Kálmán-tér 27. szám alatti műhelyét is. Tegnap este — állítólag sztrájkoló munkások — megtámadták az Ones Simon-műhely sztrájkterő „sárgáit” és mikor a munkaadó a kulik segítségére sietett, őt is febeverte egy-két bunkó. A bántalmazott följelentést tett a rendőrségen, ahol erőlyesen nyomoznak a tettesek után.

— 24.000 koronás sikkasztás. A bécsi rendőrség távirattal fordult ma a budapesti államrendőrséghez; jelentvén, hogy Oser Emil mérnök-től könyvelője, Deutsch Károly 24 éves, pozsonyi születésű ifjú, 24.000 koronát sikkasztott és Budapest felé szökött. A rendőrség mindent megtett a kiváló könyvelő vizionlátásának előmozdítására.

— Humor. Ujabbán tudvalevőleg a vasúti kocsikban könyveket is árul egy automata-készülék. A „Mozgókönyvtár” husz filléres köteteket vesz-teget, amiket az utasok szívesen vásárolnak, mert neves írók mulatságos mű-vei. A minap egy titkos regényíró ke-resi fel Ráskai Ferencet, a vállalat szerkesztőjét. Megvételre kínálta elbe-széléseit. Másnap a szerkesztő sajnál-kozással jelentette ki, hogy nem hasz-nálhatja a kéziratot.

— Miért nem? — Öszintén szólva — unalmas. A szerző megreppen, aztán nekifüze-sedve szól:

— Épen azért tessék megvenni.
— Hogy mondhat ilyet?
— Kérem, nagyon jó lesz a könyvem a hálókocsi számára.

x Feltűnést keltő Budapesten az or-szágosan ismert Zélinger-féle készpénz-rendszerű I-ső rangú uri szabó-termék zseniális működése. Smocing-öltöny mérték szerint 35 forint, fekete vagy utcai öltöny 30 forint, télikabát 35 frt, prima munka, tiszta gyapjuszövetekből IV., belváros, Magyar-utca 3. sz. I. em., Kosuth Lajos-utca mellett.

TÖRVÉNYSZÉK:

§§ Felségsértő rikkancs. Klenkó Fe-renc újságíró — ez év tavaszán részeg fölvel királlysértést követett el. Ma ül-nek fölötte törvényt Jamnitzki bíró el-nökletével.

KÖZGAZDASÁG,

Uj villamos vasút. A budapest—váci és budapest—gödöllői helyiérdekű villa-mos vasúti részvénytárs. tegnap tartotta alakuló közgyűlését Székely Ferenc el-nöklete alatt. Az igazgatóságba bevá-lasztották: Dezsőffy Aurél dr. minisz-teri titkár, mint a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttjét, továbbá Békeffy Gézát, Dalnoky Béla dr.-t, Hádinger Adolfot, Kállay Zoltán dr.-t, Radvánszky Antal bárót, Székely Ferencot, Strom-szky Sándort, Török Emilt, Vadnai Gé-zát és Pestmegyének még ezenul meg-nevezendő két kiküldöttjét. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Ifj. Eberling An-tal, Fried Jakab, Habermann Géza és Hádinger Gyula. A vasutat 1909. év folyamán felépítik és a legnagyobb való-színűség szerint a jövő év végeig átad-ják a közforgalomnak.

A Magyar Általános Köszénbánya tö-keemelése. A Magyar Általános Köszén-bánya -Részvénytársulat igazgatósága december 12-én rendkívüli közgyűlést tart. Ez alkalommal az alapítóke feleme-lése céljából huszezer új részvény kerül kibocsátásra. A teljes sikert egy bank-csoporttal való előzetes szerződés bizto-sítja.

Közgyűlés. A közbányai „Polgári Ser-főző R.-T. november 29-én tartott köz-gyűlése az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit tudomásul vette és elhatározta, hogy a 15. számú részvény-szelvényeket november 30-tól kezdve 16 koronával váltja be. A szelvényeket beváltja a társaság pénztárán kívül a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank, az Angol-Osztrák Bank fiókja Budapes-ten, továbbá az Angol-Osztrák Bank Bécsben. Az igazgatóságba dr. Egyedi Arthur, tőzségi Freund Vilmos és lovag Scanavi Miklós újra bevásztattak; a felügyelő-bizottság eddigi tagjai pedig újfólag megválasztattak.

TÖZSDE.

Az előtőzsde a külföldi gyöngé kur-zusokkal párhuzamosan indult és főleg magyar hitelrészvényekben volt na-gyobb kínálat. Jegyeztettek a követ-kező áronok:

Osztrák hitel	610.50
Magyar hitel	708.50
Leszámitoló	460.—
Közuti	581.—
Jelzálogbank	403.50
4 száz. m. koronajáradék	90.25

Kiadja:

A „DELI UJSÁG” LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Sport.

Football. Mióta a labdarúgós kong-reresszus Bécsben azt a határozatot hozta, hogy a Cesky Svaz Footbalovy (cseh szövetség) létigóságát nem ismeri el, azóta a csehek propaganda-mérközéseket játszanak. Csak néha-néha látogat el az EFA-ból kivált angol csa-pat, hogy némileg kárpótolják a csehek-nek a kongresszus határozatából folyó súlyos anyagi károkat. Így a S. C. Slá-ovia Délanglia egyik amatőr-csapatával mérkőzött szombaton és vasárnap. Az első napon 6:3, vasárnap 3:0 arányban győzött a Slavia, bizonyára cseh bírá-skodás mellett.

Vasárnapi mérkőzések. I. oszt. baj-nokság: MTK.—Törökvs. (Hölgv.-u.); Föv. T. C.—BAK. (Soroksári-ut); MAC.—Typ. (Margitsziget); BTC.—UTE. (Amerikai-ut.)

II. oszt. bajnokság. Postás—URAK. (Mező-u.); III. k. TVE.—MAFC. (Határ-u.)

III. oszt. bajnokság: Lith. F. C.—SKK.; Fekete 11 „F. C.”—Egyetértés. Nemzetközi mérkőzés: FTC.—Vienna F. C. (Bécs) (Millenáris pálya.)

Ajándékok:

ezüstből 2, aranyból 6, ékkövesek 30, ébresztőórák 4, zseborák 6, ingaórák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitel-ben beszerezhetők

Gátl és Szabó ékszerész és órasoknál Bécsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett. Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerék gyári áron alul. Eltörött órák és ékszerék igen kis költséggel helyrehoztnak, vagy becsesírtetnek. Tessék cziműnket tár-czájába tenni, alkalomadtán hasz-nát veheti.

Legjobb és legszebb

czipők

BENCZE ÉS TÁRSA-nál BUDAPEST, IV., Váci - utca 2.

A KOBRAK-czipők egyedüli elárusi-toja a Belvárosban

Megnyilt a

Tisza-Szálló

Tisza-szálló épületében Budapest, VI., Révay-utca 24. sz. Halvan szoba, villanyvilágítás, rézággyakkal. Hónapos és napos szobák 1 frtől feljebb kaphatók. Hónapos szobák ára 30 forint.

Pinczegazdasági cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása és legnagyobb raktára-

WATTERICH A.

Budapest, V., Dohány-u. 5.

ESZTERGAPADOK új és használt **SZERSZÁMGÉPEK** minden méretben, oszdtömegtől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladók
Telefon 34—36. **Grünspan Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24;** Telefon 34—36.

KIRÁLY-kávéház

Erzsébet-körút 53.
Estétkint
36-ik RÁCZ LACZI
és feles zenekarának hangversenye.
Minden délután katonaszena.

Látta-e már nappal?

a Lukács Keoskeméti-u. 7.
sz. alatti valap-
és nyak-érendő-újdonságok ki-
rakatalt?
Ha nem, nézze meg!
Ott egy valódi angol kemény nyakérendő-kalap 5 és
7 korona, egy valódi olasz puha kalap 4 kor.

A veszedelmes ponyvairódom
ellensúlyozására készült a

Detektiv krónika

SZERKESZTŐ: FRÄHLICH JÁNOS

Ara 12 fill. minden dohánytöredékben.

Valódi porosz szalonkösse-
net és kocsizó s. ákokban
valamint egész fuvarokban
a leggyorsabban és legol-
csóbban szállítanak.

Rédai és Társa
községi-nagykereskedők
Központi iroda:
V., Béla-utca 4.

TELEFON
36-83.

Hölgyek figyelmébe!

Kosztümk. K 32.—
Divatalk. " 5.—
Selyembú. " 12.—
Szővetbú. " 7.—
Flanelbú. " 3.50
Clotjupon. " 3.50
Selymjupon. " 12.—
Pongyolák. " 6-tól

Vásznak, női fehéremű,
Agygarnitúrák és ruha-
kelmék rendkívül olcsó
elárúsítása.

ERDŐS ARMIN
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 30. sz.

Pénzt butorra,

zongorára. Butort, zongorát, hirtót, auto-
mobilt, kurrens-árut, varrógepet, kerékpárt,
stb. feltűnő jutányosan beraktározunk.
Tauszik és Tarsa VI., Gyár utca 21.
Telefon szám 83-97. Már beraktározott
tárgyakat magasabb előjegyzéssel kiváltk.
Ügynökök és üzletlátnokok magas jutalékban
részesülnek.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.
Karácsonyfára való dísz-
angyal-harang

ára **1** korona.

Minden karácsonyi-üzemre könnyen megérkefti-
hele. Gyertyaláttal, 8 Archangyal, Bronz-
zott 6 angyallal és lámpával, mely a meggyul-
tott gyertyák által keletkező hőmérő foytán (amagokól
körben torog és közben skálában valószagos ég
angyal hangokat cs-nr. Teljes magassága 80 cm
szokhides vidékre bérmentve 1 korona 5 fillér
előzetes beküldés mellett.

**Karácsonyi képes nagy
árjegyzek** az összes jelező árucikkekéről
kivánsra tag. en é bormentve

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.
Alapítva 1847.
Bräusweller János
Szegeden Cs. és kir. királyi igazgatóság
szab. chronometer és műfőria. Góttalkója
remonfoir ingaóráknak
stb. stb.
**ÓRAK. ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE**
Képes árjegyzék bérmentve. Invitások pontosan eszközöztetnek.

Grammofontulajdonosok

LEMEZEIKET LEGELŐNYÖSEBBEN VÁLTOZTATHATJAK
a Grammofonhanglemek központi kicserélési telephelyén
Budapest, V. l., Dohány-utca 30. Prospektus és lemez-jegyzék
ingyen 10.000 új zene. és rnek-felvétel. Magyar, tót, cseh,
német, szerb, lengyel, horvát, román, ruthén, olasz, francia,
angol, orosz, török, arab, héber stb.

Elsőrendű hanglemek 1 kor.-tól 4 kor.-ig kaphatók.
Külön osztály használt grammofonokból és lemezekből.
MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Budapest kel. p. u. — Szolnok között közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.
Érvényes 1908 október hó 1-től.

Budapest kel. p. u.—Szolnok											Szolnok—Budapest kel. p. u.															
Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	Gyv.						
604	606	506*	1708	610	602	504	510	508	1706*	514	502	608	513	645	1767	607**	507	501	509	609	601	503	505	605**	1705	603.
I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II	I-II
720	800	820	900	1220	200	225	240	540	705	825	915	930	ind.	4:40	5:00	5:15	6:55	7:20	7:50	8:30	12:25	1:15	1:40	6:10	7:23	8:20
736	810	830	911	1230	210	235	251	550	720	840	930	945	Köbánya felső p. u.	4:50	5:10	5:25	7:05	7:30	8:10	12:35	1:25	1:50	6:20	7:33	8:30	
743	817	837	918	1237	217	242	262	560	730	850	940	955	Rákos	4:55	5:15	5:30	7:10	7:35	8:15	12:40	1:30	1:55	6:30	7:43	8:40	
835	828	848	929	1243	224	249	269	570	740	860	950	965	Rákosteszti újarabó	4:55	5:15	5:30	7:10	7:35	8:15	12:40	1:30	1:55	6:30	7:43	8:40	
844	844	864	945	1250	234	259	279	580	750	870	960	975	Ecser 7. sz. órház	5:00	5:20	5:35	7:15	7:40	8:20	12:45	1:35	2:00	6:40	7:53	8:50	
852	852	872	953	1257	244	269	289	590	760	880	970	985	Maglód	5:05	5:25	5:40	7:20	7:45	8:25	12:50	1:40	2:05	6:50	8:03	9:00	
900	900	920	1001	1264	254	279	299	600	770	890	980	995	Gyömrő	5:10	5:30	5:45	7:25	7:50	8:30	12:55	1:45	2:10	7:00	8:13	9:10	
911	911	931	1012	1271	264	289	309	610	780	900	990	1005	Mende	5:15	5:35	5:50	7:30	7:55	8:35	13:00	1:50	2:15	7:10	8:23	9:20	
921	921	941	1022	1278	274	299	319	620	790	910	1000	1015	Peresztenyési úti 16. sz. órház	5:20	5:40	5:55	7:35	8:00	8:40	13:05	1:55	2:20	7:20	8:33	9:30	
931	931	951	1032	1285	284	309	329	630	800	920	1010	1025	Tápióság 22. sz. órház	5:25	5:45	6:00	7:40	8:05	8:45	13:10	2:00	2:25	7:30	8:41	9:38	
941	941	961	1042	1292	294	319	339	640	810	930	1020	1035	Tápióság 22. sz. órház	5:30	5:50	6:05	7:45	8:10	8:50	13:15	2:05	2:30	7:40	8:49	9:46	
951	951	971	1052	1299	304	329	349	650	820	940	1030	1045	Tápiószecsd	5:35	5:55	6:10	7:50	8:15	8:55	13:20	2:10	2:35	7:50	8:57	9:54	
961	961	981	1062	1306	314	339	359	660	830	950	1040	1055	Szentmártonkúta 27. sz. órház	5:40	6:00	6:15	7:55	8:20	9:00	13:25	2:15	2:40	8:00	9:07	10:04	
971	971	991	1072	1313	324	349	369	670	840	960	1050	1065	Nagykúta	5:45	6:05	6:20	8:00	8:25	9:05	13:30	2:20	2:45	8:10	9:15	10:12	
981	981	1001	1082	1320	334	359	379	680	850	970	1060	1075	Farmos 36. sz. órház	5:50	6:10	6:25	8:05	8:30	9:10	13:35	2:25	2:50	8:20	9:25	10:22	
991	991	1011	1092	1327	344	369	389	690	860	980	1070	1085	Tápiószecszele	5:55	6:15	6:30	8:10	8:35	9:15	13:40	2:30	2:55	8:30	9:35	10:32	
1001	1001	1021	1102	1334	354	379	399	700	870	990	1080	1095	Tápiógyörgye	6:00	6:20	6:35	8:15	8:40	9:20	13:45	2:35	3:00	8:40	9:45	10:42	
1011	1011	1031	1112	1341	364	389	409	710	880	1000	1090	1105	Pólkoltanya 45. sz. órház	6:05	6:25	6:40	8:20	8:45	9:25	13:50	2:40	3:05	8:50	9:55	10:52	
1021	1021	1041	1122	1348	374	399	419	720	890	1010	1100	1115	Ujszász	6:10	6:30	6:45	8:25	8:50	9:30	13:55	2:45	3:10	9:00	10:05	11:02	
1031	1031	1051	1132	1355	384	409	429	730	900	1020	1110	1125	Zagyvarikás 34. sz. órház	6:15	6:35	6:50	8:30	8:55	9:35	14:00	2:50	3:15	9:10	10:15	11:12	
1041	1041	1061	1142	1362	394	419	439	740	910	1030	1120	1135	Abonyi-ut 37. sz. órház	6:20	6:40	6:55	8:35	9:00	9:40	14:05	2:55	3:20	9:20	10:25	11:22	
1051	1051	1071	1152	1369	404	429	449	750	920	1040	1130	1145	Szolnok	6:25	6:45	7:00	8:40	9:05	9:45	14:10	3:00	3:25	9:30	10:35	11:32	
1061	1061	1081	1162	1376	414	439	459	760	930	1050	1140	1155		6:30	6:50	7:05	8:45	9:10	9:50	14:15	3:05	3:30	9:40	10:45	11:42	
1071	1071	1091	1172	1383	424	449	469	770	940	1060	1150	1165		6:35	6:55	7:10	8:50	9:15	9:55	14:20	3:10	3:35	9:50	10:55	11:52	
1081	1081	1101	1182	1390	434	459	479	780	950	1070	1160	1175		6:40	7:00	7:15	8:55	9:20	10:00	14:25	3:15	3:40	10:00	11:05	12:02	
1091	1091	1111	1192	1397	444	469	489	790	960	1080	1170	1185		6:45	7:05	7:20	9:00	9:25	10:05	14:30	3:20	3:45	10:10	11:15	12:12	
1101	1101	1121	1202	1404	454	479	499	800	970	1090	1180	1195		6:50	7:10	7:25	9:05	9:30	10:10	14:35	3:25	3:50	10:20	11:25	12:22	
1111	1111	1131	1212	1411	464	489	509	810	980	1100	1190	1205		6:55	7:15	7:30	9:10	9:35	10:15	14:40	3:30	3:55	10:30	11:35	12:32	
1121	1121	1141	1222	1418	474	499	519	820	990	1110	1200	1215		7:00	7:20	7:35	9:15	9:40	10:20	14:45	3:35	4:00	10:40	11:45	12:42	
1131	1131	1151	1232	1425	484	509	529	830	1000	1120	1210	1225		7:05	7:25	7:40	9:20	9:45	10:25	14:50	3:40	4:05	10:50	11:55	12:52	
1141	1141	1161	1242	1432	494	519	539	840	1010	1130	1220	1235		7:10	7:30	7:45	9:25	9:50	10:30	14:55	3:45	4:10	11:00	12:05	13:02	
1151	1151	1171	1252	1439	504	529	549	850	1020	1140	1230	1245		7:15	7:35	7:50	9:30	9:55	10:35	15:00	3:50	4:15	11:10	12:15	13:12	
1161	1161	1181	1262	1446	514	539	559	860	1030	1150	1240	1255		7:20	7:40	7:55	9:35	10:00	10:40	15:05	3:55	4:20	11:20	12:25	13:22	
1171	1171	1191	1272	1453	524	549	569	870	1040	1160	1250	1265		7:25	7:45	8:00	9:40	10:05	10:45	15:10	4:00	4:25	11:30	12:35	13:32	
1181	1181	1201	1282	1460	534	559	579	880	1050	1170	1260	1275		7:30	7:50	8:05	9:45	10:10	10:50	15:15	4:05	4:30	11:40	12:45	13:42	
1191	1191	1211	1292	1467	544	569	589	890	1060	1180	1270	1285		7:35	7:55	8:10	9:50	10:15	10:55	15:20	4:10	4:35	11:50	12:55	13:52	
1201	1201	1221	1302	1474	554	579	599	900	1070	1190	1280	1295		7:40	8:00	8:15	9:55	10:20	11:00	15:25	4:15	4:40	12:00	13:05	14:02	
1211	1211	1231	1312	1481	564	589	609	910	1080	1200	1290	1305		7:45	8:05	8:20	10:00	10:25	11:05	15:30	4:20	4:45	12:10	13:15	14:12	
1221	1221	1241	1322	1488	574	599	619	920	1090	1210	1300	1315		7:50	8:10	8:25	10:05	10:30	11:10							